

Handläggare
Katarina Höök
Telefon: 0850818138

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2021-09-23

Lekvärdesfaktorer som verktyg för förskolegårdar med plats för barns lek

Svar på skrivelse från S och V

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en skrivelse från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet om lekvärdesfaktorer som verktyg för förskolegårdar med plats för barns lek.

Sammanfattning

I en skrivelse till stadsdelsnämnden tar Socialdemokraterna och Vänsterpartiet upp Enskede-Årsta-Vantörs funktionsprogram för förskolans utemiljöer. Programmet fastställer lekvärdesfaktorer utifrån aspekter som omväxlande vegetation, topografi, lekutrustning, underlagets kvalitet och närhet till bra grönområden. Partierna undrar om det är möjligt att ta fram ett motsvarande program för Farsta.

Förvaltningen är överens med partierna om vikten av att förskolebarn har tillgång till en gård som har en utomhusmiljö som inbjuder till pedagogisk verksamhet och rörelseaktiviteter. Förvaltningen har ambitionen att se över planeringsprocessen kring nybyggnation och restaurering av äldre förskolegårdar och konstaterar att Enskede-Årsta-Vantörs program kan bli en viktig kunskapskälla i det utvecklingsarbetet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola.

Bakgrund och skrivelsens innehåll

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 27 maj i år fick förvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet. De uppmanar förvaltningen att ta lärdom av Enskede-Årsta-Vantörs erfarenheter och undrar om det är möjligt att ta fram ett funktionsprogram för förskolegårdar som fastställer lekvärdesfaktorer utifrån aspekter som omväxlande vegetation, topografi, lekutrustning, underlagets kvalitet och närhet till bra grönområden.

Partierna betonar att barn behöver utemiljöer som erbjuder både fysiska utmaningar och plats för kompis-kontakter. De behöver utemiljöer som väcker deras engagemang och nyfikenhet och som kan vara en naturlig del i den pedagogiska verksamhetens utforskande av omvärlden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det är ont om mark i Stockholm och det råder konkurrens om resurserna. I de flesta fall prioriteras byggande av bostäder. Förskolor byggs huvudsakligen i bottenvåningar på flerfamiljshus och gårdsutrymmet delas upp i en förskoledel och en del som avsätts för de boende. I vissa fall delas förskolegården med de boende som endast kan nyttja den på kvällar och helger. Förvaltningen inbjuds till dialog om förskoleplanering med exploateringskontor och stadsbyggnadskontoret i samband med planering av nybyggnation, men våra synpunkter om stora gårdar med möjlighet till rörelseaktiviteter vägs mot andra behov och bedöms inte alltid ha den högsta prioriteten.

Vid nyproduktion av förskolor är det Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) som är ansvarigt för projektering av både byggnad och gård. Bolaget anlitar landskapsarkitekter som har i uppdrag att ta fram förslag på hur gården ska anläggas och utrustas för att uppfylla flera behov, ta hänsyn till barns olika åldrar, aktiviteter som uppmuntrar rörelse, skapande, sociala kontakter och kunskapsinhämtning.

Staden har inte några riktlinjer eller någon policy för hur utomhusmiljöerna ska utformas på förskolorna. Förvaltningen ser kontinuerligt över behovet av att renovera äldre gårdar, byta ut lekutrustning och anpassa dem till dagens behov av aktiviteter. Skolchefen (avdelningschefen) har regelbundet dialog med rektorerna om deras förskolegårdars status och beslut fattas om upprustning om det finns behov och budgetutrymme. Gällande lekmaterial, ej fast utrustning, så ingår det i rektors ansvar för resultatenheter. När det gäller krav på jämställdhet vid planering av förskolegårdar är utgångspunkten att pojkar och flickor har likadana behov av aktivitetsutbud.

Till följd av pandemin har barnen varit hänvisade till att vara utomhus större delen av dagen och det har resulterat i att pedagogerna har utvecklat sin utomhuspedagogik för att uppfylla förskolans läroplans krav på undervisningens innehåll. Det har även resulterat i inköp av ny pedagogisk utrustning och aktivitetsmaterial för utomhusbruk.

Enskede-Årsta-Vantörs Funktionsprogram för förskolans utemiljöer¹ är ambitiöst och omfattar de aspekter som är viktiga att ta hänsyn till vid nyplanering av en förskola och i samband med upprustning av äldre gårdar. Förvaltningen har för avsikt att under hösten ytterligare fördjupa samverkan mellan förskoleavdelningen och ekonomiavdelningens lokalenhet för att förstärka planeringsprocessen vad gäller förskolor och deras gårdar. Enskede-Årsta-Vantörs funktionsprogram kommer att användas som en kunskapskälla i det arbetet.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör

Ingalill Gustavsson
Avdelningschef

Bilaga
Skrivelsen

Farsta stadsdelsförvaltning
Förskola

Storforsplan 36, 11 tr.
Box 113
123 22 Farsta
Växel 08-50818000
Fax
farsta@stockholm.se
stockholm.se

¹ Programmet fastställdes av Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd den 12 december 2019, som en del av beslutet om planerad förskoleutbyggnad 2019-2023. Se <http://insynsverige.se/stockholm-eavantor/protokoll?date=2019-12-12>.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2021-09-05
Ingalill Gustavsson, Avdelningschef	2021-09-05